

Озернюк Ганна Володимирівна
Мельник Юлія Павлівна

Китай в міжнародних економічних організаціях АТР

УДК 31 (321.8+327)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-1.18>

Озернюк Ганна Володимирівна
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин
та права
Національного університету «Одеська
політехніка»
просп. Шевченка, 1, Одеса, Україна
ORCID: 0000-0001-5030-6356

Мельник Юлія Павлівна
кандидат політичних наук,
доцент кафедри міжнародних відносин
та права
Національного університету «Одеська
політехніка»
просп. Шевченка, 1, Одеса, Україна
ORCID: 0000-0002-0392-4941

Збільшення ролі інтеграційних економічних об'єднань та торгівельно-економічних угод регіонального значення в контексті дослідження зовнішньої політики держав та оцінки її влади, в останні роки посилюється тенденціями перебудови устрою міжнародних відносин та започаткуванням «нового» світового порядку.

США, Японія та Китай, які відносяться до впливових гравців міжнародної арени, поряд з достатньо економічно розвинутими країнами, такими як Австралія, Нова Зеландія, Канада, опинилися в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні разом із РФ, Південною Кореєю, Малайзією, Індонезією, Таїландом, Брунеєм, В'єтнамом тощо. Вказана диференціація за економічним критерієм призводить до уповільнення інтеграційних економічних процесів в регіоні та виникненням регіональної конкуренції поміж США та Китаєм.

Сьогодні тенденції з регіоналізації міжнародних відносин та світової економіки, транскордонного співробітництва, політики «добросусідства» неодмінно вплинули та визначили основні концептуальні підходи Китаю до сучасної системи міжнародних відносин та баченні своєї ролі на регіональному та світовому рівнях.

Визначення ролі зовнішньополітичної діяльності Китаю в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні крізь призму його участі в міжнародних економічних організаціях регіону надасть можливість оцінити переваги та перешкоди в формуванні регіональних геополітичних стратегій державами регіону. Методологічною основою дослідження є методи: історичний, порівняльний, моделювання.

Азіатсько-Тихоокеанський регіон для Китаю, з урахуванням його географічного положення, є одним із найпривабливіших напрямків зовнішньої політики та співробітництва. Будучи прихильником багатополярного світового устрою, Китай, безперечно, бере на себе роль лідера Азіатсько-Тихоокеанського регіону, в світлі історичних подій останніх років, намагається скласти протизвагу зовнішньополітичним стратегіям інших країн.

Культурне та релігійне розмаїття Азіатсько-Тихоокеанського регіону надає підстави зробити висновки щодо неможливості віднесення вказаних факторів до пріоритетних в інтеграційних регіональних процесах в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Основними чинниками, які стали основоположними в формуванні регіональних інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, є географічна близькість та зацікавленість, що є запорукою економічного співробітництва та визначили традиційні економічні зв'язки.

На фоні вказаної оцінки Азіатсько-Тихоокеанського регіону та глобальних світових процесів, можливо констатувати, що одним із зовнішньополітичних векторів Китаю сьогодні є збільшення ролі в міжнародних світових організаціях та створення нових інтеграційних об'єднань, які б відображали, першочергово, інтереси країн, що розвиваються, і, як слідство, проведення політики їх інвестування та заохочення до інтеграційних процесів.

Ключові слова: міжнародні економічні організації, зовнішня політика Китаю, АТР

Вступ. Питання вирішення проблеми світової економічної кризи на фоні повсякденних суспільно-політичних змін в результаті глобалізаційних процесів, поступового втрачання національної ідентичності, інформаційних війн, діджиталізації, змін в системі культурних цінностей, викликає необхідність переосмислення та переоцінки еволюції напрямків та тактики зовнішньої політики основних сучасних політичних гравців на світовій міжнародній арені та регіональному рівнях.

Збільшення ролі інтеграційних економічних об'єднань та торгівельно-економічних угод регіонального значення в контексті дослідження зовнішньої політики держав та оцінки їх влади, в останні роки посилюється тенденціями перебудови устрою міжнародних відносин та започаткуванням «нового» світового порядку.

Зовнішній політиці Китаю в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, його ролі в взаємовідносинах з країнами регіону крізь призму участі в міжнарод-

них економічних організаціях присвячено чимало праць, як українських так і зарубіжних авторів, серед яких Аширова Н., Бояркіна А., Ван Гепін, Галенович Ю., Гацека Л., Голобокова А., Деча Т., Дин Жуджунь, Кокошина А., Лукіна А., Мокрецький А., Ніятбекова В., Пэй Ван, Свешнікова А., Титаренко М., Цзінь Цаньжун, Цзяньє Ван, Чжан Юйсинь, Чжоу Іхуан та ін.

Мета та завдання. Визначення ролі зовнішньополітичної діяльності Китаю в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні крізь призму його участі в міжнародних економічних організаціях регіону надасть можливість оцінити переваги та перешкоди в формуванні регіональних геополітичних стратегій державами регіону.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є методи: історичний, порівняльний, моделювання.

Результати. Однозначного визначення трактування поняття «міжнародна організація» немає.

Сьогодні під «міжнародними організаціями» розуміються міжнародні урядові організації та міжнародні неурядові організації, які діють на основні формальних договорів учасників. Як правило, основна їх роль полягає в гарантуванні зовнішньополітичної стабільності та безпеки, економічному співробітництві, фінансуванні питань соціокультурної сфери тощо.

В літературі виокремлюються ряд ознак, якими повинне володіти інтеграційне об'єднання щоб вважатися міжнародною організацією: наявність штаб-квартири, участь більше трьох членів, дотримання правил поваги до суверенітету членів організації та невторчання в внутрішні справи учасників, узгоджений порядок прийняття рішень та норм, які можуть мати для країн-членів юридичну силу.

Серед найважливіших функцій міжнародних організацій сучасні дослідники виокремлюють: нормотворчість – створення юридично обов'язкових норм для учасників організації, затвердження яких є процедурно визначеним; розвиток міжнародних відносин та міждержавних зв'язків в контексті соціалізації членів організації; є інструментом зовнішньої політики; є майданчиком для ведення переговорів та прийняття рішень щодо певної обопільної політики в певній сфері тощо.

Міжнародні економічні організації, як правило, асоціюють з спеціалізованими економічними установами Організації Об'єднаних Націй, Світовим банком, Міжнародним Валютним Фондом, Організацією економічного співробітництва та розвитку, організаціями з регулювання міжнародної торгівлі та не беруть до уваги основний чинник побудови міжнародних взаємозв'язків – забезпечення економічного розвитку та безпеки регіонального типу. Європейський Союз, Організація за демократію та економічний розвиток (ГУАМ), Центральноєвропейська ініціатива (ЦЕІ), Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА), Ліга Арабських держав (ЛАД), Організація американських держав (ОАД) є активними суб'єктами міжнародних відносин.

Сьогодні міжнародні економічні організації стають повноправними «регуляторами» міжнародних економічних відносин, мають вплив на національні економіки й поряд з державними органами можуть виконувати регулюючу функцію. Серед їх основних задач особливої уваги заслуговує «корегуюча роль» в системі міжнародних відносин.

Серед сучасних науковців існує стала точка зору з приводу того, що для виникнення інтеграційних процесів в певному регіоні, які б мали майбутній позитивний ефект необхідна наявність певних умов: рівень економічного розвитку, спільні проблеми, географічна близькість, «демонстраційний ефект», «ефект доміно» [4; 2, с. 58].

При цьому під «демонстраційним ефектом» розуміють саме демонстрацію позитивних змін перед іншими країнами після об'єднання, а під

«ефектом доміно» прийнято вважати – вимушене переорієнтування економічних зв'язків країн, які географічно близько розташовані до інтеграційних утворень.

Особливістю інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні (АТР) є формування субрегіональних інтеграційних «островів», ступінь інтегрованості яких має свою специфіку, є дуже різною і може змінюватися.

США, Японія та Китай, які відносяться до впливових гравців міжнародної арени, поряд з достатньо економічно розвинутими країнами, такими як Австралія, Нова Зеландія, Канада, опинилася в АТР разом із Південною Кореєю, Малайзією, Індонезією, Таїландом, Брунеєм, В'єтнамом тощо. Вказана диференціація за економічним критерієм призводить до уповільнення інтеграційних економічних процесів в регіоні та виникненням регіональної конкуренції поміж США та Китаєм.

Постійно динамічне зростання економічного потенціалу АТР, робить його стратегічно привабливим, як для США так і для Китаю. США приймають участь в економічних інтеграційних об'єднаннях АТР, перебудовуючи політико-економічну архітектуру регіону, сьогодні виробляють новий напрямок своєї зовнішньої політики, де навіть уникають вживання самого терміну «АТР», підкреслюючи необхідність географічного розпаду та перерозподіл зон впливу в регіоні і, як слідство, «витиснення» Китаю з геополітичної регіональної арени АТР на інший, менш впливовий, рівень.

В свою чергу, АТР для Китаю, з урахуванням його географічного положення, є одним із пріоритетних напрямків зовнішньої політики та співробітництва. Будучи концептуальним прихильником багатопольярного світового устрою, Китай, безперечно, бере на себе роль лідера АТР, в світлі історичних подій останніх років намагається скласти противагу зовнішньополітичним американським стратегіям.

Останнім часом в науковій літературі склалась загально визнана точка зору щодо основних пріоритетів регіональної зовнішньої політики Китаю:

- 1) з провідними країнами світу: США, Францією, Німеччиною, Великобританією, так як ці держави є головними гравцями на світовій арені;
- 2) з сусідами: Японією, Кореєю, країнами Південно-Східної Азії;
- 3) з країнами, що розвиваються – Африки та Латинської Америки [7, с. 154].

Існують й інші підходи щодо аналізу основних напрямків сучасних зовнішньополітичних пріоритетів Китаю: Китай та інститути глобального управління; Китай і Європа; Гонконг, Тайвань, Тибет і Сінцзян; Китай та США; Китай і країни Тихого океану (Японія, Південна Корея, Австралія та Нова Зеландія); Китай та Індія; Китай і АСЕАН; Китай і Африка; Китай й Росія [8].

Китайська зовнішня політика, побудована сьогодні на чітко визначених пріоритетах та концепціях, не завжди засновувалась на участі в інтеграційних об'єднаннях та укладенні двосторонніх договорів. Традиційно, після Другої Світової війни Китай використовував двосторонню дипломатію й тільки з 70-х років почав поступово розвивати напрямок багатоконтактної взаємодії на міжнародному та регіональному рівні.

Аналіз історичного розвитку китайської дипломатії дозволяє виокремити три основні етапи:

- Початок участі в сучасних інтеграційних об'єднаннях. Початком цього етапу можливо вважати вступ Китаю до ООН в 1971 р. та початок поступової участі в регіональних інтеграційних об'єднаннях та інших міжнародних організаціях;

- Спрямування зовнішньої політики Китаю на багатформатний курс;

- Застосування багатосторонньої дипломатії в національних інтересах та цілях.

Тенденції з регіоналізації міжнародних відносин та світової економіки, транскордонного співробітництва, політики «добросусідства» неодмінно вплинули та визначили основні концептуальні підходи Китаю до сучасної системи міжнародних відносин та баченні своєї ролі на регіональному та світовому рівнях.

Самі по собі ідеї мирного співіснування були вперше відображені в Конституції Китаю 1982 р. та ґрунтувалися на принципах: поваги суверенітету, невтручання, рівності, взаємовигоди, мирного співіснування, розвитку руху проти імперіалізму на гегемонії.

З розпадом СРСР першість на світовій геополітичній арені перейшла до США, а Китай опинився перед основною задачею – збереження соціалізму на світовому та національному рівні, а також захисті внутрішньої стабільності країни. Згодом, з ростом китайської економіки, основною лінією зовнішньої політики Китай проголошує боротьбу з гегемонією та однополярним світом.

Китайське трактування тенденції до посилення багатополлярності сучасного світу передбачало поступовий перехід від політики, заснованої на класичній концепції балансу сил, до побудови системи міжнародних відносин, де б враховувалася не стільки реальна міць тієї чи іншої держави, скільки її об'єктивні національні інтереси [6, с. 282].

В зовнішній політиці Китаю до 2000 р. чітко прослідковується вектор на встановлення відносин з географічними сусідами, навіть Японією та США, та проголошення зовнішньополітичних концепцій направлених на економічний ріст країни та економічні зв'язки на основі багатовекторної дипломатії. Все вказане, безумовно, було спрямоване на підвищення регіональної та світової ролі Китаю та перебудови однополярного світоустрою.

Правління Ху Цзіньтао в 2000 рр. ознаменувалося переходом від політики стриманості до більш активної участі в міжнародних інститутах та двосторонніх відносинах. Політика «відкритості» зовнішньому світу, «відповідальної світової держави», «гармонійного світу», як продовження концепції «світової безпеки», концепція «м'якого впливу» стають основою зовнішньої політики КНР.

Стосовно вказаного, В. Боровий зазначає, що «смісловим ядром тут виступає концепція «світлих перспектив китайського розвитку», покликана продемонструвати позитивні аспекти підйому Китаю для світової спільноти і сформувати більш збалансоване бачення Китаю в світі» [1].

Формуючи свою зовнішню політику сьогодні, Китай, як друга за розміром економіка у світі, прагне укласти торгівельні угоди, вводити фінансові ліберальні стимули, збільшувати свої іноземні інвестиції, особливо для країн Азії. Зовнішня політика Китаю в регіональних відносинах застосовує два інструменти – двосторонню та багатосторонню дипломатію, що доповнюють одна одну.

Від політики Ден Сяопіна «приховувати свої можливості» Китай поступово перейшов до політики Сі Цзіньпіна «Один пояс, один шлях», «Великий шовковий шлях», «Суспільство загальної долі», продовження «політики виходу на зовнішні ринки».

Зовнішня політика Китаю заснована на концептуальному підході. З 1998 р. в Китаї видається так звана «Біла книга», в якій Китай офіційно наголошує свої зовнішньополітичні позиції. В «Білій книзі по співробітництву міжнародного розвитку» 2021 р. наголошено, що пріоритетами зовнішньої політики Китаю є ініціативи «Один пояс, один шлях» та «Південь-Південь».

Таким чином, процеси регіоналізації в АТР стали виникати наприкінці 80-х рр., як прояв формування міжнародних економічних та політичних відносин. В загальному сенсі міжнародні економічні організації, в яких задіяні країни АТР, не завжди охоплюють лише країни регіону. Так як основними протиборчими силами АТР залишаються Китай та США, то й на рівні інтеграційних об'єднань можливо спостерігати їх конкуренцію та боротьбу за зони впливу.

Одним із привабливих напрямків співробітництва для Китаю стало створення Асоціації країн Південно-Східної Азії (АСЕАН) та започаткування діалогового партнерства із зовнішніми гравцями. Мир та стабільність, економічне співробітництво, зміцнення торгівельно-інвестиційних зв'язків, поставка вакцин в умовах світової пандемії та деполітизація наукового співробітництва є основними напрямками взаємодії Китаю та АСЕАН.

Однією із причин виникнення АСЕАН в 1967 р. прийнято вважати об'єднання заради збільшення впливу держав Південно-Східної Азії в власному регіоні. К 2000 рр. країни-члени АСЕАН виражали

впевненість у розвитку організації та укріпленні геополітичних сталих позицій. Економічний розвиток Китаю та його непрості конкурентні відносини з США, вплив Китаю на регіон нижче Мекагону та конфлікт в Південно-Китайському морі, наявність чисельних конфліктів поміж країнами-учасницями АСЕАН, ставить під сумнів можливість плідного співробітництва країн АСЕАН в рамках Асоціації та залежність існування самої організації у сучасному форматі від політики США та Китаю.

На базі АСЕАН+ 6 сформоване Всеосяжне регіональне економічне партнерство (ВРЕП), зона вільної торгівлі, в якому Китай однозначно планує приймати активну участь.

Безперечно, що сьогодні Китай підтримує роль АСЕАН в міжнародному та регіональному співробітництві та продовжує виконання умов Декларації про поведінку сторін в Південно-Китайському морі.

З метою створення інтеграційної платформи в АТР президент США в 2009 р. виступив із ініціативою щодо започаткування Транс-Тихоокеанського партнерства (ТТП). В 2015 р. до ТТП ввійшли США, Японія, Австралія, Нова Зеландія, Сінгапур, В'єтнам, Малайзія, Бруней, Канада, Мексика, Перу, Чилі.

Китай не залучився до переговорів із створення ТТП, в якості альтернативи підтримував започаткування із створення Регіонального усебічного економічного партнерства (РУЕП), до якого залучилися АСЕАН та ще шість країн Китай, Японія, Республіка Корея, Австралія, Нова Зеландія, Індія («АСЕАН+6»). Вказані зовнішньополітичні ініціативи США та Китаю є доказами формування власної зовнішньополітичної архітектури в АТР.

Створення нової міжнародної економічної системи співпадає і з цілями БРІКС (Бразилія, Росія, Індія, Китай, Південна Африка), повноправним учасником якого є Китай. Країни БРІКС займають важливі геостратегічні позиції у своїх регіонах, а значний політичний та економічний вплив, який вони мають, дозволяє їм бути в ролі своєрідного орієнтира для найближчих сусідів у процесі прийняття й здійснення останніми зовнішньополітичних рішень [5].

Вважається, що економічний потенціал учасників БРІКС при його вдалому розвитку, може призвести до домінування цих країн, як економічних систем, на світовій арені к 2050 р. Тому, за допомогою саме БРІКС Китай намагається сформувати зовнішньополітичну противагу та впливати на політичний та економічний порядок АТР.

Китай також є учасником АТЕС з 1991 р. АТЕС – Форум азіатсько-тихоокеанського економічного співробітництва – установлює правила регіональної торгівлі та інвестування. «АТЕС у вирішенні питань регіонального розвитку пройшла кілька етапів – від діяльності, спрямованої на підтримку торгово-економічного та інвестиційного

співробітництва, до вирішення питань політичного, гуманітарного та екологічного характеру» [3].

Головною формою діяльності є саміти, які збираються щороку. Форум АТЕС безперечно може бути прилічений до трансрегіональних за колом його учасників та є нетиповим регіональним об'єднанням. Основним завданням АТЕС є регіональна інтеграція та забезпечення економічного сталого росту країн АТР.

Євразійський економічний союз (ЄАЕС) є міжнародною організацією, ціллю якої є регіональна економічна інтеграція, забезпечення руху товарів, послуг та робочої сили, єдина, скоординована політика в економіці держав-учасниць. В 2019 р. в рамках концепції Китаю «Один пояс, один шлях» почала діяти угода поміж Китаєм та ЄАЕС про торгівельно-економічне співробітництво.

Маючи негативний ВВП для Вірменії, Білорусі, Киргизстану, РФ та Казахстану Китай є пріоритетним економічним партнером. Але країни ЄАЕС досі дотримуються політики прямого невтручання Китаю на їх внутрішні ринки, проводять політику заміщення імпорту.

Шанхайська організація співробітництва (ШОС) була заснована в 2001 р. Китай ввійшов до складу ШОС в 2017 р. Поряд з боротьбою з тероризмом та гарантуванням безпеки регіону до цілей ШОС входять економічне співробітництво, енергетичне партнерство, наукова та культурна взаємодія. Участь Китаю в ШОС можливо теж розцінювати, як створення противаги США в регіоні.

В перебудові міжнародних економічних відносин велику роль поряд із міжнародними валютними фондами, транснаціональними корпораціями, іншими фінансовими структурами міжнародного рівня починають відігравати банки розвитку. В ситуації відсутності міжнародного чи національного інвестування, регіональні банки розвитку стають найпривабливішими для кредиторів.

В 2015 р. БРІКС був заснований Новий банк розвитку БРІКС, серед країн-засновників є й Китай, який не має переважного права голосу при прийнятті країнами-партнерами рішень.

Азіатський банк інфраструктурних інвестицій (АБІІ) – фінансова організація міжнародного рівня, яка була створена за пропозицією Китаю, з метою стимулювання фінансового співробітництва в АТР та інвестування в інфраструктурні проекти. Вказаний банк включає країни не тільки з АТР та не має США серед своїх членів. Дана фінансова інфраструктура була створена на перевагу Азійському банку розвитку (АБР), де основними впливовими членами ж Японія й США.

Банк БРІКС та АБІІ сьогодні покликані підтримувати зовнішньополітичні стратегії Китаю в рамках концепції «Один пояс, один шлях».

Безумовно, що Китай й країни АТР беруть участь і в інших торгівельно-економічних догово-

рах, міжнародних та регіональних організаціях, є учасниками вільних економічних зон.

Висновки. Таким чином, на регіональному рівні АТР – складний регіон, представлений розмаїттям зовнішньополітичних зв'язків та організацій, які не можуть не підкріплювати економічну конкуренцію та не створювати політичні протипаги.

Культурне та релігійне розмаїття АТР надає підстави зробити висновки щодо неможливості віднесення вказаних факторів до пріоритетних в інтеграційних регіональних процесах в АТР. Основними чинниками, які стали основоположними в формуванні регіональних інтеграційних процесів в АТР, є географічна близькість та зацікавленість, що є запорукою економічного співробітництва та визначили традиційні економічні зв'язки.

На фоні вказаної оцінки АТР та глобальних світових процесів, можливо констатувати, що одним із зовнішньополітичних векторів Китаю сьогодні є збільшення ролі в міжнародних світових організаціях та створення нових інтеграційних об'єднань, які б відображали, першочергово, інтереси країн, що розвиваються, і, як слідство, проведення політики їх інвестування.

Загальний аналіз діяльності міжнародних економічних організацій АТР, послаблення динаміки їх ефективності, говоре про те що, можлива ситуація повернення Китаю до встановлення двосторонніх відносин, так як сучасна загальна система «стримувань та протипаг» може трансформуватися й перестати діяти. Вказані міркування підкріплюються чисельними міждержавними суперечками в регіоні, наявністю опору Китаю в політико-стратегічній сфері.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Боровой В.Р. Внешняя политика КНР эпохи Ху Цзиньтао: основные особенности и тенденции. *Труды факультета международных отношений : науч. сборник*. Минск, 2015. Вып. 6. С. 15-18 URL : https://elib.bsu.by/bitstream/123456789/119619/1/borovoy_Trudy2015.pdf (дата звернення: 24.03.2023).

2. Назаров М.І., Макаренко О.Я. Сучасний стан інтеграційних процесів у світі. *Економіка і суспільство*. 2018. Випуск 18. С. 57-66.

3. Салик Я. Особливості підписання Азіатсько-Тихоокеанської торгівельної угоди. *Проблеми глобалізації та регіоналізації світової економіки : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. студ. та молод. Вчених*. м. Тернопіль, 14-15 квіт. 2016 р. ТНЕУ, 2016. С. 124-125. URL: <http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/17874/1/124-125.pdf> (дата звернення: 24.03.2023).

4. Футало Ю.Р. Дефініція інтеграції як чинника розвитку національної економіки. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка*. 2016. Вип. 1. С. 76–80.

5. Чернишова Л.О. Співробітництво країн БРІКС як новий формат інтеграційного об'єднання. *Економіка та суспільство*. Випуск № 33 / 2021. URL : <file:///C:/Users/user/Downloads/931-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-892-1-10-20220111.pdf> (дата звернення: 24.03.2023).

Users/user/Downloads/931-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-892-1-10-20220111.pdf (дата звернення: 24.03.2023).

6. Ярмоленко В. Розвиток концепцій зовнішньої політики Китаю у постбіполярний період. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Міжнародні відносини»*. 2013. Випуск 3. С. 279-288.

7. Weissmann M. Chinese Foreign Policy in a Global Perspective: A Responsible Reformer «Striving For Achievement». *JCIR*: 2015. VOL. 3, No. 1. PP. 151-166.

8. Soetopo C., Uspenskikh T. China's foreign policy. *Strategic Monitoring* September 2020 – February 2021. 13 p. URL : <https://f-origin.hypotheses.org/wp-content/blogs.dir/4512/files/2021/03/Soetopo-Uspenskikh.-Chinas-Foreign-Policy.pdf> (дата звернення: 24.03.2023).

REFERENCES:

1. Borovoj V.R. (2015). Vneshnyaya politika KNR epohi Hu Czin'tao: osnovnye osobennosti i tendencii. [The foreign policy of the People's Republic of China during the Hu Jintao era: main features and trends]. *Trudy fakul'teta mezhdunarodnyh otnoshenij : nauch. sbornik*. Minsk. Vyp. 6. S. 15-18 Retrieved from: https://elib.bsu.by/bitstream/123456789/119619/1/borovoy_Trudy2015.pdf ((accessed 10 July 2021).

2. Nazarov M.I., Makarenko O.YA. (2018). Suchasnij stan integracijnih procesiv u sviti. [The current state of integration processes in the world]. *Ekonomika i suspil'stvo*. Vipusk 18. pp. 57-66. (In Ukrainian).

3. Salik YA. (2016). Osoblivosti pidpisannya Aziats'ko-Tihookeans'koї torgivel'noї ugodi. [Peculiarities of signing the Asia-Pacific trade agreement]. *Problemi globalizacii ta regionalizacii svitovoi ekonomiki : zb. tez dop. Mizhnar. nauk.-prakt. Internet-konf. stud. ta mlad. Vчениh*. (Ukraine, Ternopil', April 14-15, 2016). Ternopil: TNEU. pp. 124-125. Retrieved from: <http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/17874/1/124-125.pdf> (accessed 24 March 2023).

4. Futalo, YU.R. (2016). Definiyia integracii yak chinnika rozvitku nacional'noi ekonomiki. [Definition of integration as a factor in the development of the national economy]. *Naukovij visnik Mukachivs'kogo derzhavnogo universitetu. Ser.: Ekonomika*. Vypusk № 1. pp. 76–80. (In Ukrainian).

5. Chernyshova L.O. (2021). Spivrobitnytstvo krain BRIKS yak novyi format intehratsiinoho obiednannia. [Cooperation of BRICS countries as a new format of integration association]. *Ekonomika ta suspilstvo*. Vypusk № 33. 2021. Retrieved from: <file:///C:/Users/user/Downloads/931-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-892-1-10-20220111.pdf> (accessed 24 March 2023).

6. Yarmolenko V. (2013). Rozvytok kontseptsii zovnishnoi polityky Kytau u postbipoliarnyi period. [The development of concepts of China's foreign policy in the post-bipolar period]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho*

universytetu «Ostrozka akademiia». Serii «Mizhnarodni vidnosyny». Vypusk 3. pp. 279-288 (In Ukrainian).

7. Weissmann M. (2015). Chinese Foreign Policy in a Global Perspective: A Responsible Reformer «Striving For Achievement» *JCIR*. VOL. 3, No. 1. pp. 151-166 (In English).

8. Soetopo C., Uspenskikh T. (2021). China's foreign policy. Strategic Monitoring September 2020 – February 2021. 13 p. Retrieved from: <https://f-origin.hypotheses.org/wp-content/blogs.dir/4512/files/2021/03/Soetopo-Uspenskikh.-Chinas-Foreign-Policy.pdf> (accessed 24 March 2023).

China in the international economic organizations of the APR

Ozerniuk Hanna Volodymyrivna

Ph.D. in Law, Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of International Relations and Law
Odesa Polytechnic National University
Shevchenko Ave., 1, Odesa, Ukraine
ORCID: 0000-0001-5030-6356

Melnyk Yuliia Pavlivna

Ph.D. in Law,
Associate Professor at the Department
of International Relations and Law
Odesa Polytechnic National University
Shevchenko Ave., 1, Odesa, Ukraine
ORCID: 0000-0002-0392-4941

The growing role of economic associations and trade and economic agreements of regional importance integration in the context of the study of foreign policy and evaluation of its power, in recent years is exacerbated by trends in the restructuring of international relations and the introduction of a "new" world order.

The United States, Japan and China, which are influential players in the international arena, along with sufficiently economically developed countries such as Australia, New Zealand, Canada, found itself in the Asia-Pacific region, along with Russia, South Korea, Malaysia, Indonesia, Thailand, Brunei, Vietnam, etc. This differentiation by economic criterion leads to a slowdown in economic integration processes in the region and the emergence of regional competition between the United States and China.

Today, trends in the regionalization of international relations and the world economy, cross-border cooperation, neighborhood policy have inevitably influenced and defined China's main conceptual approaches to the modern system of international relations and vision of its role at the regional and global levels.

Defining the role of China's foreign policy in the Asia-Pacific region through the prism of its participation in international economic organizations of the region will provide an opportunity to assess the advantages and obstacles in the formation of regional geopolitical strategies by the states of the region. The methodological basis of the research is the following methods: historical, comparative, modeling.

The Asia-Pacific region is one of the most attractive areas of foreign policy and cooperation for China, given its geographical location. As a supporter of a multipolar world order, China undoubtedly assumes the role of leader of the Asia-Pacific region, in light of the historical events of recent years, trying to counterbalance the foreign policy strategies of other countries. The cultural and religious diversity of the Asia-Pacific region gives grounds to draw conclusions about the impossibility of classifying these factors as priorities in the regional integration processes in the Asia-Pacific region. The main factors that have become fundamental in shaping regional integration processes in the Asia-Pacific region are geographical proximity and interest, which is the key to economic cooperation and have defined traditional economic ties.

Against the background of this assessment of the Asia-Pacific region and global world processes, it is possible to state that one of China's foreign policy vectors today is to increase its role in international world organizations and create new integration associations that would primarily reflect the interests of developing countries. and, as a consequence, conducting a policy of their investment and encouragement of integration processes.

Key words: international economic organizations, Chinese foreign policy, Asia-Pacific region.